

Svært at finde den bedste bedemand

Bedemand er ikke nogen beskyttet titel, og en underskov af forretninger gør det vanskeligt at overskue mulighederne. Ydermere smykker stadig flere bedemænd sig med det, Forbrugerrådet Tænk kalder køkkenbordscertificeringer.

BEGRAVELSE

SIGNE THOMSEN

Danmark er bedemand ikke nogen beskyttet titel, og enhver kan leje et butikslokale for at slå sig ned som bedemand. Eller oprette en online begravelsesforretning, som i stigende grad er et populært valg blandt de pårørende til de rundt regnet 53.000 danskere, der hvert år dør.

Når en af vores nærmeste dør, materialiserer der sig straks et væld af praktiske opgaver, som skal løses i løbet af den uges tid, der typisk går fra dødsfaldet til begravelsen eller bisættelsen. Det gælder, uanset om døden har været ventet eller kommer pludseligt.

Her er bedemanden ofte den, der har overblikket og er en slags totalentreprenør, der samler trådene og guider de pårørende igennem de mange valg, der skal træffes midt i sorgen. Men hvordan er det lige, man finder den rigtige? En, der er dygtig, har styr på sagerne, passer til ens temperament og har fair priser? Især når bedemand ikke er nogen beskyttet titel, der kræver særlig erfaring eller uddannelse?

Det dilemma har forfatter Sisse K. Ibsen stået i to gange; både da hun mistede sin far og sin mor. Første gang endte hun med en spøjs type, hun ikke følte sig tryk ved, anden gang lavede hun lidt mere research og fandt en meget kompetent bedemand.

Efter selv at have stået på herrens mark som pårørende besluttede hun sig for at skrive bogen 'Begravelse for begyndere - en jordnær guide', som udkom i denne uge. Den indeholder gode råd til alt, der har med begravelsen at gøre, hvad end det er bisættelse eller jordfæstelse, borgerlig eller kirkelig ceremoni. Og således også om valget mellem Danmarks mere end 400 bedemænd.

»Det er et tricky marked, fordi man køber tjenesteydelser, produkter og vejledning på én gang. Kombineret med, at mange af os aldrig for alvor har tænkt på døden, og at tiden er knap. Faktisk er mit vigtigste budskab, at vi skal blive bedre til at tale med hinanden om vores erfaringer med bedemænd og anbefale videre alt efter vores oplevelser. Hvornår har du sidst fået anbefalet en bedemand«, spørger Sisse K. Ibsen retorisk for at understrege sin pointe.

»Vi deler erfaringer om alt muligt andet, men så snart det har med døden at gøre, er det tabu. Vi taler ikke om det, men det er altså vigtigt at finde en bedemand, der er omsorgsfuld, og hvor man kan føle sig sikker på, at der ikke

TIL SIDST. Midt i sorgen skal de nærmeste tage stilling til et hav af praktiske spørgsmål efter et dødsfald. En god bedemand kan fungere som tovholder.

Arkivfoto: Martin Lehmann

pludselig står forkerte navne på blomsterne, og at kisten er den rigtige. For det kan ikke gøres om, og lige nøjagtig med begravelser er fejl ikke den slags historier, der bliver sjove med tiden. Det skal bare være i orden.

Forplumret certificering

Sisse K. Ibsen undrer sig til stadighed over, at der ikke findes nogen officiel, statsdrevet uddannelse af bedemænd, men der er dog de senere år kommet mere gennemsigtighed på markedet, siden en rapport fra en arbejdsgruppe i 2011 kraftigt kritiserede hele bedemandsbranchen. I hvert fald hvis man ved, hvad man skal kigge efter, understreger Forbrugerrådet Tænks cheføkonom, Martin Salamon.

»Der er kommet en certificering, der varetages af et uafhængigt firma og er professionelt standardiseret, men der er altså også opstået forskellige andre ordninger, som jeg vil tillade mig at kal-

de køkkenbordscertificeringer. De har slet ikke samme værdi og kan ikke bruges som blåstempling af en bestemt bedemandsforretning«, advarer han.

Vil man være sikker på, at man har med en bedemand at gøre, der har den rigtige certificering, skal man kigge efter mærket 'DS Certificering'. Nogle har derudover et ISO-stempel - der skal stå 'ISO-9001'. Problemet er, at ordet 'certificeret' ikke er beskyttet, og derfor kan enhver producere sit eget stempel og smække det på hjemmesiden eller på butiksvinduet.

Martin Salamon henviser til Forbrugerrådet Tænks hjemmeside, hvor der findes et danmarkskort over, hvor de professionelt certificerede bedemænd findes. Pt. er der 128 af dem på landsplan. En liste over dem kan også findes på Danske Bedemænds hjemmeside. Cirka halvdelen af landets bedemænd er organiseret i Danske Bedemænd, som forvalter den uafhængige certifice-

Tjekliste

Hvad dækker bedemandens honorar?

Der er forskel på, hvad den enkelte bedemands honorar dækker. Derfor har Forbrugerrådet Tænk udarbejdet denne liste over, hvad der bør være inkluderet. Spørg på forhånd, så du ikke ender med en ekstraregning.

Hjælp med at udfylde alle nødvendige papirer til myndigheder
Koordinering og kontakt til kirke og præst

Fremvisning af afdøde i kapel

Udsyngning fra afhentningssted

Bestilling af blomster, kistedekoration, kirkepynt

Tilstedeværelse under ceremoni

Transport af blomster fra kirke til gravsted

Koordinering af mindesamvær efter ceremoni

Afholde ceremoni ved borgerlig begravelse (mindetale og sang)

Indrykning af dødsannoncer

Koordinering af ceremoni ved aske-spredning

Medvirke ved urnenedsættelse

Vejledning om muligheder for økonomisk tilskud/erstatning

Vejledning om mulighed for psykologhjælp og sorggrupper samt advokat-hjælp

Afmelding og lukning af internetkonti

Foto af kiste, gravsted og blomster

Kilde: Forbrugerrådet Tænk

ring. Her kan bedemænd også søge ind på en etårig mentordrevet uddannelse.

Ønske om uddannelse

For at være medlem af brancheforeningen kræves det, at man har gennemført foreningens uddannelse, men branchedirektør Ole Roed Jakobsen ville ønske, at der kom en rigtig, officiel uddannelse eller en autorisationsordning, så der kunne blive ryddet op i hele bedemandsbranchen én gang for alle.

»Det er beskæmmende, at man kan nedsætte sig som bedemand uden nogen form for uddannelse. Vi håndterer rigtig meget papirarbejde, og der er også en vældig masse etik i arbejdet som bedemand. Et samfundsnyttigt arbejde med mennesker i sorg. Det kan ikke gøres om, så hvorfor kræver advokat og revisor lange uddannelser, mens bedemand reelt kræver nul uddannelse? Det er ikke rimeligt«, mener Ole Roed Jakobsen.

Regeringspartiet Venstres uddannelsesordfører, Jakob Engel-Schmidt, er lydhør over for Danske Bedemænds opråb og siger, at hans dør og mailboks altid er åben: »Jeg lytter gerne til folk, der ved, hvad de taler om, så jeg vil opfordre Danske Bedemænd til at kontakte mig«.

signe.thomsen@pol.dk